

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache

judecători – Ghenadie Nicolaev și Petru Moraru,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Popa Grigore în numele inculpatului Andreico Ruslan, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 09 noiembrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

Andreico Ruslan Ivan, născut la 06 septembrie 1976, originar și domiciliat în mun. Chișinău, bd. Moscova, nr. 12, ap. 39

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.07.2015 – 09.11.2015;

Instanța de apel: 03.12.2015 – 03.02.2016;

Instanța de recurs: 29.03.2016 – 18.05.2016.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 09 noiembrie 2015 *Andreico Ruslan Ivan* a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 27, 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani și 3 (trei) luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, la data de 13.03.2015, aproximativ orele 15:30, Andreico Ruslan prin acces liber a sustras de pe culmea din fața blocului de locuit situat pe str. Ișnovăț 9/2, mun. Chișinău, un covor la preț de 1100 lei. Tot el, continuîndu-și acțiunile sale criminale, în aceeași perioadă de timp, a mai sustras o rochie de culoare verde la preț de 2500 lei. Rochia a fost sustrasă de la balconul apartamentului situat la primul etaj de pe str.

Voluntarilor 4, mun. Chișinău. Părțile vătămate Toma Svetlana și Scriculeac Irina l-au observat pe inculpat cu bunurile sustrase și au încercat să-l oprească, ultimul încercând să se eschiveze de la locul comiterii infracțiunii. Însă ulterior, a fost stopat și imobilizat de către două persoane. Astfel, prin acțiunile sale Andreico Ruslan ar fi putut cauza părților vătămate o daună în proporții considerabile.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel avocatul Popa Grigore în numele inculpatului Andreico Ruslan, care a solicitat casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care fapta incriminată lui Andreico Ruslan conform art. 27, 187 alin. (2) lit. f) Cod penal să fie reîncadrată juridic în baza art. 27, 187 alin. (1) Cod penal, cu dispunerea încetării procesului penal în legătură cu împăcarea părților. În argumentarea apelului declarat, au fost punctate următoarele considerente:

- fiind audiat în ședința de judecată, inculpatul Andreico Ruslan a declarat că recunoaște fapta care i se incriminează, cu excepția calificativului „cu cauzarea de daune în proporții considerabile”. Totodată, ultimul s-a împăcat cu părțile vătămate;

- părțile vătămate Toma Svetlana și Scriculeac Irina au declarat că, chiar dacă ar fi fost sustrase lucrurile acestora, acest fapt nu ar constitui pentru acestea o daună în proporții considerabile;

- acuzatorul de stat nu a administrat probe pertinente și admisibile care ar confirma prejudiciul considerabil cauzat părților vătămate Toma Svetlana și Scriculeac Irina la momentul săvârșirii infracțiunii. Prin urmare, instanța de judecată urma să recalifice acțiunile lui Andreico Ruslan din componența prevăzută la art. 27, 187 alin. (2), lit. f) Cod penal în cea prevăzută la art. 27, 187 alin. (1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016 apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În vederea motivării deciziei adoptate, instanța de apel a subliniat că prima instanță, cercetînd în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile depuse în ședința de judecată de către participanții la proces, a stabilit o corectă situație de fapt, dînd faptelor reținute în sarcina inculpatului Andreico Ruslan Ivan încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 27, 187 alin. (2) lit. f) Cod penal - *tentativă la jaf, adică tentativa de sustragere deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzare e daune în proporții considerabile*.

Cu referire la semnul calificativ prevăzut la lit. f) alin. (2) art. 187 Cod penal, instanța de apel a notat că, *caracterul considerabil al daunei* se stabilește luîndu-se în considerație valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, de alte circumstanțe care influențează esențial starea materială a victimei.

În acest context, instanța de apel a reținut că părțile vătămate Toma Svetlana și Scriculeac Irina, fiind audiate la faza urmăririi penale au declarat că, prejudiciul

material este unul considerabil pentru acestea, totodată, părțile vătămate fiind audiate în cadrul ședinței de judecată în prima instanță, nu au mai susținut cele invocate la faza urmăririi penale în legătura cu caracterul prejudiciului cauzat. În pofida acestuia fapt, instanța de apel a reținut că partea vătămată Scriculeac Irina are un copil minor la întreținere, iar în familie lucrează doar soțul, iar partea vătămată Toma Svetlana a indicat că are copii minori la întreținere și este ajutată financiar de fostul soț la întreținerea lor, lucrează la instituție de stat, avînd un salariu de 4500 lei.

Astfel, instanța de apel a notat că la stabilirea caracterului considerabil al prejudiciului material nu urmează a fi reținute în exclusivitate doar declarațiile părților vătămate, ci după cum dictează și norma penală prevăzută de art. 126 alin. (2) Cod penal, urmează a se ține cont și de starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei.

Prin alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei pot fi înțelese venitul global al familiei, starea de sănătate a victimei și a membrilor familiei ei apti de muncă, cât și angajarea sau neangajarea victimei la un loc permanent sau provizoriu de muncă.

Cu referire la circumstanțele descrise mai sus, instanța de apel a constatat că, starea materială a părților vătămate nu ar fi una tocmai satisfăcătoare, or, reieșind din declarațiile acestora reiese că, ultimele sunt ajutate de rude din punct de vedere financiar, ceea ce denotă o stare financiară dificilă care împiedică să întrețină familia. Din aceste considerente, instanța de apel a constatat temeinicia concluziei primei instanțe referitor la faptul că prejudiciul material este unul considerabil, fiind notabil în acest sens că percepția părților vătămate despre prejudiciul adus lor nu poate influența calificarea faptei, gradul considerabil al prejudiciului, acesta urmînd a fi stabilit de către instanță de judecată.

6. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar avocatul Popa Grigore în numele inculpatului Andreico Ruslan, care invocînd temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate în prevederile art. 27, 187 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal pe motivul împăcării părților.

În vederea susținerii recursului declarat, recurentul a formulat următoarele argumente:

- instanțele de fond nu au luat în considerare valoarea reală a bunurilor la momentul cînd a fost comisă tentativă de sustragere de către Andreico Ruslan. Fiind audiată în ședința de judecată atît în prima instanță, cât și în instanța de apel partea vătămată Toma Svetlana a declarat că dacă i-ar fi fost sustras covorul acest fapt nu ar constitui pentru ea o daună considerabilă, deoarece covorul era deja folosit și de fapt era tăiat dintr-o bucată mai mare de covor. Prețul covorului de 1100 lei pe care l-a indicat în cadrul urmăririi penale reprezintă, costul covorului

ca fiind nou și ca un tot întreg cu partea din care a fost tăiat. Starea covorului la momentul sustragerii practic nu reprezintă pentru partea vătămată nici o valoare (100-200 lei). Ba mai mult, aceasta a indicat că la urmărirea penală i s-a cerut să indice prețul inițial al covorului ca pentru unul nou deși, acesta a fost procurat mai mulți ani în urmă;

- fiind audiată în ședința de judecată partea vătămată Scriculeac Irina a declarat că dacă i-ar fi fost sustrasă rochia acest fapt nu ar constitui pentru ea o daună considerabilă, deoarece rochia nu era nouă, era uzată. De altfel, prețul de 2500 lei al rochiei pe care l-a menționat în cadrul audierii sale la urmărirea penală era costul ei ca un bun nou. Partea vătămată a evaluat costul rochiei, reieșind din starea acesteia la momentul sustragerii în sumă aproximativă de 500 lei;

- instanțele de fond au prezentat o argumentare contrară prevederilor art. 126 alin. (2) Cod penal – „Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. ”;

- Chiar dacă părțile vătămate au declarat că primesc careva surse financiare de peste hotare de la rude (părinți) acest lucru nu semnifică că starea lor materială este nesatisfăcătoare, ci doar că acestea reprezintă niște surse financiare neregulate primite din partea părinților care le oferă acești bani în mod dezinteresat.

7. Pe marginea recursului a prezentat referință procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție, care a solicitat respingerea acestuia cu menținerea deciziei.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

În corespundere cu prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, este stipulat că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise în cazul când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Reieșind din textul recursului declarat, instanța de recurs constată că alegațiile recurentului sunt orientate spre dezacordul încadrării juridice a faptei reținute de către ambele instanțe, potrivit căreia fapta inculpatului a fost calificată în baza art. 27, 187 alin. (2) lit. f) Cod penal - *tentativă la jaf, adică tentativa de sustragere deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzare de daune în proporții*

considerabile, pe cînd probele administrate la dosar dovedesc prezența elementelor constitutive ale art. 27, 187 alin. (1) Cod penal – *tentativă la jaf, adică tentativa de sustragere deschisă a bunurilor altei persoane.*

Astfel, consideră recurentul că calificativul „*cu cauzarea de daune în proporții considerabile*” nu și-a găsit confirmare în cauza dedusă judecării, argumentînd că valoarea bunurilor sustrase nu constituie o daună considerabilă pentru părțile vătămate.

Din analiza deciziei instanței de apel, Colegiul penal constată că temeiul de drept invocat de recurent nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței unei erori de drept, care ar constitui temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

În susținere celor statuate mai sus, Colegiul penal menționează că, în lumina prevederilor art. 126 alin. (2) Cod penal – „*Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luîndu-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.*”

Totodată, instanța de recurs remarcă faptul că instanța de apel just a identificat norma sus citată, călăuzindu-se de prevederile acesteia, în baza cărora, ținînd cont de materialele cauzei a conchis următoarele: „*În acest context, instanța de apel reține că, părțile vătămate Toma Svetlana și Scriculeac Irina fiind audiate la faza urmăririi penale au declarat că, prejudiciul material este unul considerabil pentru acestea, totodată, deși, părțile vătămate fiind audiate în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond nu au mai susținut cele invocate la faza urmăririi penale în legătura cu caracterul prejudiciului cauzat, totuși instanța de apel va reține că, partea vătămată Scriculeac Irina are un copil minor la întreținere, iar în familie lucrează doar soțul, iar partea vătămată Toma Svetlana a indicat că, are copii minori la întreținere și este ajutată financiar de fostul soț la întreținerea lor, lucrează la instituție de stat, avînd un salariu de 4500 lei.*

Astfel, Colegiul Penal notează că, la stabilirea caracterului considerabil al prejudiciului material nu urmează a fi reținute în exclusivitate doar declarațiile părților vătămate, ci după cum dictează și norma penală prevăzută de art. 126 alin. (2) Cod Penal, urmează a se ține cont și de starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei.

Prin alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei pot fi înțelese venitul global al familiei, starea de sănătate a victimei și a membrilor familiei ei apti de muncă, cât și angajarea sau neangajarea victimei la un loc permanent sau provizoriu de muncă.” (f.d. 193, vol. I).

Prin urmare, din cele reflectate mai sus, instanța de recurs relevă că constatarea cauzării unei daune în proporții considerabile constituie un facultativ ce vizează intima convingere a judecătorului, formată în urma unei analize de ansamblu a valorii, cantității și însemnătatea bunurilor pentru victimă, a stării materiale și venitului acesteia, a existenței persoanelor întreținute, precum și a altor circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei. Deci, cauzarea unei daune în proporții considerabile nu se va stabili doar în baza declarațiilor părților vătămate asupra valorii bunurilor sustrate, dar și luându-se în considerație condițiile de trai a acestora și persoanele aflate la întreținere, lucru care a fost întreprins de către instanța de apel, fiind argumentată pe deplin prezența semnului calificativ prescris la lit. f) alin. (2) art. 187 Cod penal.

Așadar, făcând o concluzie asupra celor expuse mai sus în raport cu argumentele invocate în recurs de către recurent, Colegiul penal remarcă faptul că eroarea de drept invocată nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, soluția instanței de apel fiind în deplină concordanță cu circumstanțele cauzei și probele administrate în susținerea vinovăției inculpatului, care au fost descrise detaliat și argumentat în decizia adoptată, acceptate și de către instanța de recurs, care în totalitatea lor resping argumentele apărării privind lipsa elementelor constitutive ale componentei infracțiunii incriminate în actul de învinuire.

În asemenea împrejurări, instanța de recurs conchide asupra legalității și temeiniciei deciziei recurate, iar asupra recursului declarat se conchide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În corespundere cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Popa Grigore în numele inculpatului Andreico Ruslan împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016, în cauza penală în privința lui **Andreico Ruslan Ivan**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 17 iunie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru